

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Előrelátás

Közhely — de sajnos, igaz —, hogy a többszintes panelházak lakói többnyire csak a lépcsőházban találkoznak. Napra nap, óra hó, évre év, többségük igen ritkán cserél szót a köszönésen, a szinten teljesen személytelen, „hogy vannak, de régen láttam”-okon túl — s még kevésbé értünk szót egymással. Tapasztalataim szerint még közös dolgunkban is nehezen. — Akkor sem, ha szervezeten találkozunk s állunk a lépcsőházban — lakógyűlésen. Sőt elég ritka az ilyen összejövetel. Amin nemhogy összejönnénk (legalább annyian, hogy határozatképes legyen) — inkább „össze-összeugrunk”. Mert a szövetkezeti és OTP-s öröklakások társtulajdonosai között mindig akad, aki szerint „a másik nem takarít rendszeren a lépcsőházban, akkor mért pont én”; „ha más egymásra dobálja a vackait a lomraktárban, én mért ne”; „amíg a más gyereke lármás és szemetel, addig az enyém miért lenne angyal” stb. stb. Úgy tűnik, akkor boldogulunk legnehezebben egymással, ha közös ingatlanunk anyagi ügyei kerülnek napirendre; ha valamire plusz pénzt kell megszavaznunk a közös kasszába.

Mostanában pedig kellene. Mert később meg még több kéne majd. Hisz nemcsak a lakók, a házak is öregsznek. Nemcsak a lakásokon belül kell egyre gyakrabban felújítani ezt-azt (festés, mázolás, csapcsere, csöcsere, radiátorjavítás stb. stb.); a ház ügynevezett alapközműveinek, közös helyiségeinek karbantartása, megújítása is esedékessé válik. S vele a kérdés: miből fizessük? Kézenfekvő s azonnal jön a válasz: a közös pénzből. Abból, amit havonta befizetünk (lakásnagyságtól függően 150—250 forintot) az ügynevezett közös költségekre. Vagyis vízdíjra, személtárolásra, a központi tévéantenna használatára, a közös helyiségek fűtésére és villanyszámlájára, ügyünk intézőjének tiszteldíjára. Meg az esetleges javításokra, felújításokra.

Amikre azonban a legtöbb lakóközösség eddig fizetett pénzből már nemigen futja. Mert emelkedtek az ügynevezett üzemeltetési költségek, díjak — s mert a lakóházak többségében mégis a jó pár évvel ezelőtt megállapított közös költségtérítést fizetik csak be. Tárjában például számos olyan, nyolc-tíz éves ház van, amelyekben a havi bevétel összege alig haladja meg a havi kiadásokét. Például évente „bejön” 55—60 ezer forint, s igen gondos, takarékos közös ügyintézői munka után „kimegy” — csak üzemelési költségre! — 45 ezer forint. Ugye, senki sem ábrándozhat arról, hogy az évi 10—15 ezres megtakarításokból fedezni lehet egy később esetleg elkerülhetetlenül váló csőrendszercserét, fűdémjavítást, panelillesztés-szigetelést, lépcsőházfestést, szellőzőrendszer-felújítást, vagy hasonló nagyjavítást, ami százezrekbe kerülhet? Meg arról se álmodozunk, úgyve, hogy alkalomadtán majd csak belenyúlunk a családi bukszába, és képesek leszünk sok-sok vadonatúj ezerforintot egyszerre a közös ügyintéző kezébe nyomni, fizesse, amit kell?!

Ha nem lesz elég se a közös, se a családi kasszában, akkor vajon honnan fizetünk? Ha most elég okosak vagyunk *előrelátásból*. Ami — bizony, mondom mindazoknak, kik még nem hallották volna — *hitelforrás*. — Született ugyanis a múlt évben három öszszefüggő pénzügyminiszteri rendelet. Azaz, ajánlás, ami már évekkal az esedékes házfelújítások előtt észszerű takarékosra igyekszik ösztönözni a lakókat idén július 1-től. A 15 évnél nem régebbi házakban négyzetméterenként 2, liftes házban 3 forintot kell a tulajdonosoknak fizetni, a korosabb házakban négyzetméterenként 3, illetve 4 forintnak kell havonta a felújítási alapba kerülnie, a takaréka — s akkor az esedékes felújítási munkák költségeinek fedezésére bizonyos kedvezményeket kapnak. Kik a kívánt összeget befizetik, úgy kapnak hitelt a felújításokra, hogy az évi 6 százalékos kamat helyett csak 3 százalékot fizetnek, s számolhatnak arra, hogy a leghosszabb, 15 éves határidőre kapják a pénzt, az adható maximális hitelt az OTP-től. (Száz ezer forintos kölcsön esetén például több mint huszonezer forinttal lesz kevesebb a 15 év alatt megtérítendő összeg.) Kik július 1-ig nem kötelezik el magukat ilyen felújítási alap képzésére, nem részesülhetnek a kedvezményekben.

Tapasztalhatjuk nap mint nap saját háztartásunkban, hogy a váratlanul jelentkező hibák javítása (a legegyszerűbbtől, a kivágódó villanykörtétől és biztosítéktól, a megszakadó menetű csapszelepen és a csöpögni kezdő radiátoron át, a gáz-tűzhely drága égőfejeinek cseréjéig) plusz kiadást jelent, s ha nem vagyunk elég előrelátóak, s nincs e célra tartalékalapunk, bizony felborulhat a családi költségvetés. S ugyanígy felborul a közös is. Ha csak sürgősen nem szakítunk azzal a „hagyománnyal”, hogy nem értünk szót a lakótársakkal közös anyagi ügyeinkben. Higgyék el, az lenne a „legkifizetődőbb”, ha úgy ugranánk össze a napokban a lépcsőházakban egy röpké lakógyűlésre, hogy vita nélkül megszavazzunk a közös kasszába havonta pár forinttal több befizetését — a magunknak és egymásnak hitelt biztosító előrelátást!

Szabó Magdolna

Szovjet pártmunkásküldöttség látogatása

Az MSZMP KB meghívására Nyikolaj Aparinnak, az SZKP KB alosztályvezetőjének vezetésével április 18—22. között szovjet pártmunkásküldöttség járt hazánkban. Tanulmányozták az MSZMP gazdaságpolitikai gyakorlatát, a termelés és a munkaszervezés új tapasztalatait. A küldöttséget fogadta Ballai László, a KB gazdaságpolitikai osztályának vezetője. (MTI)

Magyar delegáció Cipruson

A Ciprusi Dolgozó Nép Haladó Pártja (AKEL) meghívására április 21—22-én magyar pártmunkásküldöttség tett látogatást Cipruson Horn Gyulának, az MSZMP KB külügyi osztálya helyettes vezetőjével az élén.

A delegációt fogadta Ezekiasz Papajoannu, az AKEL főtitkára. A küldöttség megbeszéléseket folytatott Donisz Krisztofínisszal, Georgosz Krisztofidulisszal, a Politikai Bizottság tagjaival és az AKEL Központi Bizottságának más képviselőivel.

Sikeres kísérletek a termálvizek hasznosítására

Mint arról korábban már beszámoltunk olvasóinknak, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság által meghirdetett pályázat nyerteseként a Földmérő és Talajvizsgáló Vállalat, a DÉLTERV munkatársainak közreműködésével a termálvizek hasznosítására kísérleteket kezdett Szegeден. Azzal a céllal, hogy laboratóriumi, illetve úgynevezett felüzmű próbával igazolják a feltételezést: megfelelő szűrés, tisztítás, kezelés után a termálvíz alkalmassá tehető arra, hogy a lakások használati melegvíz-ellátásában jelenleg honos technológiát — az ivóvíz felmelegítését — felváltassa, illetve hogy a távfűtésben is takarékoskodhassanak az ivóvízzel és a szénhidrogének energiájával, s a „kézen kapott” termálvízzel táplálják a hőellátási rendszert.

A használati melegvíz-ellátás új módszerének kikísérletezését a Bikató mellett fűrt kút vizére alapozták: a laboratóriumi méretű, s a felüzmű vizsgálat is azt igazolta, hogy mosogásra, mosásra, fürdésre éppúgy megfelel a termálvíz, mint a lényegesen nagyobb költséggel előállítható, felmelegített ivóvíz. A múlt hét végén Budapesten tudományos tanácsulésen értékelte a kutatási célprogram-bizottság az eddigi tapasztalatokat, a tanulmányterv jóváhagyása után ott született meg a döntés: a Bikató mellett kút vizet bevezethető a csőrendszerbe. (Vasat, mankánt nem tartalmazott a víz, s noha sótartalma magasabb az ivóvízszabványban megenged-

ettnél, emiatt egészségügyi károsodástól nem kell tartani. Egyébként maguk a kutatók is abból a termálvízből főzték a kávéjukat, teájukat, tehát forralás után itták is a termálvizet. Életben maradtak...)

A kísérlet ezzel lényegében lezárult. Elhatározás kérdése most már, mikor honosítják meg az eljárást Szegeден a gyakorlatban is. A beruházási pénzeszközökkel, az ivóvízzel és a gázenergiával is takarékos műszaki megoldást nyilvánvalóan a közeli Északi városrész lakásaiban lehetne alkalmazni — a kiviteli tervek készítésére a startjelet a városnak kell most már megadnia, a gazdaságossági számításoktól függően.

Lezárult a második termálvizes kísérletnek, a felsővárosinak is egy fontos szakasza. Ott, a távfűtőmű szomszédságában víznyerő és -visszasajtoló kútpárt fűrtak a kőolajkutató vállalat szakemberei: 1900 méteres mélységben találtak olyan vízregetet, mely a kísérlet folytatására alkalmas. (Érdekesség, hogy 1600 méterrel a föld felszínre alatt hetven méter vastag barnaszénréteget fedeztek fel.) A környék lakóinak megnyugtatására elmondjuk, hogy gázkitörés veszélyétől nem kell tartaniuk; a kísérlet következő szakaszában a Vízkutató és Kútfúró Vállalat megnyitja ugyan a kutat, de abban a rétegben; amelyből biztosan vizet nyernek, s nem gázt.

A szakembereknek most azt kell megtudniuk, mit tud a kút, azaz van-e elég

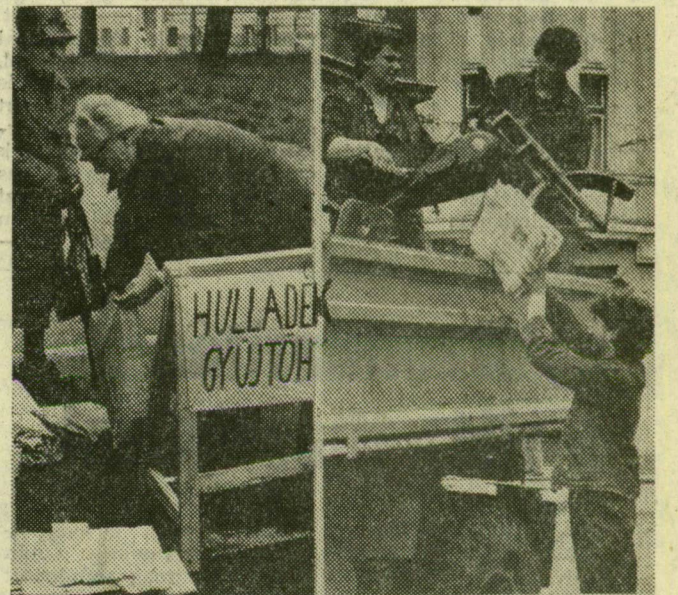
vize a rétegnek, milyen hőfokú, s összetételű. Kísérleti berendezést telepítenek tehát a megnyitandó kút mellé, az elfolyó vizet pedig abba a hűtőtorba vezetik, mely már el is készült a kút szomszédságában. A tő lényegében nyitott csatorna-rendszer, melyben a termálvizet — környezetvédelmi szempontok miatt is — 40 fokig lehűtik. Az 50-szer ötven méteres területet biztonsági okokból védőkerítéssel vették körül, s táblák is óvják az arra járókat, nehogy a kerítés mögé merészkedjenek. (Az újabb kísérleti szakaszban, mely májusban kezdődik, a hűtőtor egyes részein akár nyolcvan fokos is lehet a víz, ezért különösen a kisgyermekes szülők figyelmébe ajánljuk a szakemberek kérését: felügyelet nélkül ne engedjék gyermekeiket a kerítés közelébe!)

A hűtőtorra egyébként szükség lesz a visszasajtolási kísérlet alatt is — amikor több hónapon át azt figyelik majd a kutatók, milyen ütemben nyeli el a visszasajtoló, lehűlt vizet a földréteg. Közben persze az FTV talajvizsgálói „kóstolják” is majd a vizet — ugyanazokra a kérdésekre keresik a választ, mint a bikatavi kísérletben. Mivel a fűtőmű és a lakóházak szomszédságában esztétikailag nem túl értékes, műszaki berendezésnek kell helyet biztosítani, a DÉLTERV építészeti-nek, kerttervezőinek máris földáták a leckét: hogyan illeszthetők be a termálrogram műtárgyai a lakókörnyezetbe.

P. K.

Sok kicsi sokra megy!

A „sok kicsi sokra megy”-elv tegnap és ma némi-képp módosítva érvényesül Szegeден: a sok helyről összegyűjtött, kis mennyiségű hulladék ára a műjégpálya bankszámláját gyarapítja — bizonyos tekintélyes összeggel. De másként is fogalmazhatnánk: a sok kicsi, mármint a városlakók apraja sokat végzett, lelkesedésük nyilván meglesz a nekik gyümölcsöző haszna. A gyűjtőszervevény nem ismer lehetetlent — a gyerekek szorgalma átragadt a felnőttekre is. Akik máskor talán becsukták volna az ajtajukat a papírt, rongyot, fémét gyűjtőgető kisiskolások előtt, azok a „műjégpálya” búvszavára kinyitották a rongyszákokat, a sufni ajtaját. Somogyi Károlyné képpriortja őket is megörökítette.

Éljen pártunk és népünk megbonthatatlan egysége!

(Az MSZMP Központi Bizottságának május 1-i jelszavaiból.)